Skopenko Natalia
DSc, Professor, the Department of Labour Economics and Management,
National University of Food Technologies
skopnata67@gmail.com

Yevsieieva-Severyna Iryna
PhD in Economics, Associate Professor, Department of Business Economics,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
irynayevsieieva@gmail.com

DIGITALIZATION OF BUSINESS AS A KEY TO SUCCESSFUL DEVELOPMENT OF COMPANIES IN THE DYNAMIC BUSINESS ENVIRONMENT

Abstract. *A key factor that contribute to the success of modern companies is the restructuring of business processes, taking into account the penetration of digital technologies into all spheres of life. The stages of the digitalization of business processes are analyzed. The key metrics to measure a digital transformation of the business processes are outlined. The benefits of digitalization to ensure business growth of companies in the dynamic external environment are highlighted.*
Keywords: *digitalization, digital transformation, business process.*

Скоробогатова Н. Є., к.е.н., доц.,
доцент кафедри міжнародної економіки,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
nskorobogatova@ukr.net

ЗМІНА МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ НА ОСНОВІ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПІДХОДУ В NEXT NORMALITY

Анотація. *У статті досліджено вплив факторів зовнішнього середовища на формування моделі збалансованого розвитку бізнесу. Проаналізовано значення інноваційних технологій на сталість розвитку бізнес середовища. Запропонована зміну моделі організації бізнесу з врахуванням положень концепції сталого розвитку.*
Ключові слова: *організація бізнесу, сталий розвиток, збалансований підхід, невизначеність, інновації.*

Актуальність. Розвиток світової економіки протягом останніх років свідчив про передкризовий та кризовий стан деяких країн [1]. Пандемія COVID-19 суттєво позначилася на соціально-економічному стані більшості країн. Стрімкий розвиток інноваційних технологій, боротьба за вичерпні ресурси та сфери впливу внесли свій відбиток на формування економічної системи та моделі організації бізнесу. Водночас, подальший розвиток суспільства є можливим лише за умов застосування збалансованого підходу між економічними, соціальними, екологічними та іншими цілями розвитку. Країнами Європейського Союзу визначено стратегію подальшого розвитку Green Deal [2], яка базується на положеннях концепції сталого розвитку та має забезпечити кліматичну нейтральність протягом найближчого часу. Оскільки країни ЄС є одним з ключових партнерів України на зовнішньому ринку, реалізація стратегії розвитку ЄС однозначно позначиться на діяльності вітчизняних економічних суб'єктів, потребуватиме зміни моделі організації бізнесу.

Постановка задачі (мета). Метою дослідження є подальший розвиток науково-методичних засад формування моделі організації бізнесу на основі збалансованого підходу в умовах Next Normality. Для досягнення даної мети було поставлено та вирішено наступні завдання: проаналізувати взаємозв'язок між інноваційним та економічним розвитком країн,

визначити загрози збалансованого розвитку бізнесу в умовах Next Normality та запропонувати удосконалення моделі організації бізнесу на основі збалансованого підходу.

Результати. Дослідження наукових робіт, напрацювань аналітичних агенцій та аналіз статистичних даних свідчить про наявність високого ступеня загроз сталому розвитку протягом останніх десятиліть [3]. Прагнення максимізувати економічні прибутки призвели до дисбалансу розвитку суспільства на глобальному рівні. Стрімке зростання та поширення інформаційно-комунікаційних технологій позначилося на умовах та можливостях організації бізнесу. Зокрема, під час карантинних обмежень, спричинених COVID-19, частина бізнесу продовжила своє функціонування саме завдяки технологіям Індустрії 4.0. Це ж саме стосується і сфери освіти, можливостей організації дистанційного навчання тощо. Аналіз відкритих даних свідчить, що країни з вищим інноваційним потенціалом (табл. 1) мають вищий рівень конкурентоспроможності (табл. 2) та, відповідно, меншою мірою піддані впливу ризику й невизначеності [4].

Таблиця 1 – Країни-лідери за Глобальним інноваційним індексом

Global Innovation Index 2019			Global Innovation Index 2020			Δ Rank	Δ Score
Rank	Economy	Score	Rank	Economy	Score		
1	Switzerland	67,24	1	Switzerland	66,08	-	-1,16
2	Sweden	63,65	2	Sweden	62,47	-	-1,18
3	United States of America	61,73	3	United States of America	60,56	-	-1,17
4	Netherlands	61,44	5	Netherlands	58,76	-1	-2,68
5	United Kingdom	61,30	4	United Kingdom	59,78	+1	-1,52
6	Finland	59,83	7	Finland	57,02	-1	-2,81
7	Denmark	58,44	6	Denmark	57,53	+1	-0,91
8	Singapore	58,37	8	Singapore	56,61	-	-1,76
9	Germany	58,19	9	Germany	56,55	-	-1,64
10	Israel	57,43	13	Israel	53,55	-3	-3,88
11	Republic of Korea	56,55	10	Republic of Korea	56,11	+1	-0,44
12	Ireland	56,10	15	Ireland	53,05	-3	-3,05
13	Hong Kong, China	55,54	11	Hong Kong, China	54,24	+2	-1,3
14	China	54,82	14	China	53,28	-	-1,54
15	Japan	54,68	16	Japan	52,70	-1	-1,98
16	France	54,25	12	France	53,66	-	-0,59
17	Canada	53,88	17	Canada	52,26	-	-1,62
18	Luxembourg	53,47	18	Luxembourg	50,84	-	-2,63
19	Norway	51,87	20	Norway	49,29	-1	-2,58
20	Iceland	51,53	21	Iceland	49,23	-1	-2,3
...	…	…	...	…	…	…	…
47	Ukraine	37,40	45	Ukraine	36,22	+2	-1,18
...	…	…	...	…		…	…
129	Yemen	14,49	131	Yemen	13,56	-2	-0,93

складено автором за даними [5, 6]

Таблиця 2 – Країни-лідери за Індексом глобальної конкурентоспроможності

Global Competitiveness Index 4.0 2019				
Rank	Economy	Score	Δ Rank	Δ Score
1	Singapore	84,8	+1	+1,3
2	United States of America	83,7	-1	-2
3	Hong Kong	83,1	+4	+0,9
4	Netherlands	82,4	+2	0
5	Switzerland	82,3	-1	-0,3
6	Japan	82,3	-1	-0,2
7	Germany	81,8	-4	-1
8	Sweden	81,2	+1	-0,4
9	United Kingdom	81,2	-1	-0,8
10	Denmark	81,2	0	+0,6
11	Finland	80,2	0	0
12	Taiwan, China	80,2	+1	+1
13	Republic of Korea	79,6	+2	+0,8
14	Canada	79,6	-2	-0,3
15	France	78,8	+2	+0,8
16	Australia	78,7	-2	-0,1
17	Norway	78,1	-1	-0,1
18	Luxembourg	77,0	+1	+0,4
19	New Zealand	76,7	-1	-0,8
20	Israel	76,7	0	+0,1
...	…	…	…	…
85	Ukraine	57,0	-2	0
...	…	…	…	…
141	Chad	35,1	-1	-0,4

складено автором за даними [7]

На сьогодні, існує низка аналітичних робіт щодо визначення загроз функціонування бізнесу в умовах Next Normality. Відповідно до оцінок Світового економічного форуму, основними з них є посилення соціальної нерівності та послаблення геополітичної стабільності [8], що вже відбувається на даний час. На думку аналітиків [9], компаніям потрібно буде звернути особливу увагу на три фактори: політичний, технологічний та соціальний. Також вважаємо за необхідне доповнити такий фактор, як екологічний. За даними глобального дослідницького видавця Springer Nature Group [9], викиди компанії скоротилися приблизно на 59% порівняно з 2019 роком, головною причиною цього стала пандемія. Компанія також збільшила закупівлю зеленої енергії, що дозволило видавцеві стати вуглецевим нейтральним. Подібна тенденція спостерігається і на ряді інших підприємств, що є позитивним результатом.

Водночас, як відомо, концепція сталого розвитку передбачає врівноважений розвиток суспільства у трьох напрямках: економічний, соціальний та екологічний. Однак, технології Індустрії 4.0 докорінно змінюють підходи до організації бізнесу. Саме тому вважаємо за необхідне розширити аспекти оцінювання рівня сталого розвитку та визначати стратегію збалансованого розвитку бізнесу на основі чотирьох взаємопов’язаних компонент: економічний, соціальний, екологічний та інноваційний. Використання цифрових технологій Індустрії 4.0 в організації бізнес-процесів на різних рівнях набуває все більшої популярності, що підкріплюється економічною та технологічною ефективністю. Наприклад, у цій ситуації змінюються види взаємодії компаній із клієнтами, ланцюги поставок, бізнес-моделі тощо. При цьому прискорений цифровий розвиток може призвести до збільшення кількості кібератак, а регулярна робота з дому – до проблем зі здоров’ям. Тому ми пропонуємо використовувати збалансований підхід до реалізації сталого розвитку, який включає чотири взаємопов’язані елементи: економічний, екологічний, соціальний та інноваційний. Сучасний світ постійно зазнає змін, у тому числі

через активний розвиток нових технологій. Інноваційна складова дає змогу повноцінно оцінити можливості розвитку та функціонування бізнесу в нових умовах. Вважаємо, що саме розширена концепція сталого розвитку бізнесу через додавання інноваційної складової дозволить розробити збалансовану стратегію розвитку бізнесу в сучасних умовах:

$$BD = f\,(Ec;\ En;\ S;\ I) \rightarrow max$$

BD – функція збалансованого розвитку;
Ec – економічна складова;
En – екологічна складова;
S – соціальна складова;
I – інноваційна складова.

Стратегія сталого розвитку конкурентоспроможного бізнесу в умовах Індустрії 4.0 є основою для розробки збалансованої системи показників для бізнесу з урахуванням специфіки сфери та цілей його діяльності. Стрімко мінливі умови зовнішнього середовища та стрімкий розвиток нових технологій мають значний вплив на стабільність та довгострокове функціонування бізнесу. Дослідження довело, що азіатські країни, які активно впроваджують інновації, мають найкращі темпи зростання та менш вразливі до факторів невизначеності та ризику. Вважаємо, що запропонований підхід дає змогу мінімізувати вплив факторів ризику та невизначеності у зовнішньому середовищі підприємства, підвищити ефективність його діяльності з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін. Відповідно, це призведе до підвищення рівня розвитку держави та її конкурентоспроможності, враховуючи не лише фінансові показники.

Висновки. Проведене дослідження довело вразливість сучасного бізнесу до умов зовнішнього середовища та високий ступінь залежності від інновацій. Практика функціонування бізнесу під час пандемії COVID-19 довела високу віддачу від застосування інноваційних технологій Індустрії 4.0. З метою забезпечення сталого функціонування бізнесу в умовах Next Normality запропоновано удосконалення моделі організації бізнесу на основі розширеної концепції сталого розвитку, враховуючи економічну, соціальну, екологічну та інноваційну складові. Вважаємо, що запропонований підхід дозволить зменшити негативний вплив ризику і невизначеності на діяльність економічних суб’єктів та забезпечить збалансованість розвитку національної економіки.

Список використаних джерел

12. *Войтко С. В.* Розвиток економік країн в умовах Next Normality та Industry 4.0 / С. В. Войтко // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2020. – С.93 – 103.

13. The benefits of the European Green Deal. URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

14. *Skorobogatova N.* Macroeconomic instability: its causes and consequences for the economy of Ukraine / N. Skorobogatova // EASTERN JOURNAL OF EUROPEAN STUDIES. – Volume 7, Issue 1, June 2016. – P. 63 – 80. http://ejes.uaic.ro/articles/EJES2016_0701_SKO.pdf.

15. Кухарук А.Д., Скоробогатова Н.Є., Пишнограєв І.О. Виявлення залежностей між рівнем економічного розвитку та інноваційною активністю країн світу / А.Д. Кухарук, Н.Є. Скоробогатова, І.О. Пишнограєв // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2017. – № 4. – С. 301 – 314. DOI: 10.21272/mmi.2017.4-27. http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/journals/2017/4/301-314

16. The Global Innovation Index 2019: Creating healthy lives – the future of medical innovation, Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019.pdf

17. The Global Innovation Index 2020: Who will finance innovation? Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf

18. World Economic Forum. (2019). The Global Competitiveness Report 2019. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf

19. World Economic Forum. (2021). The Global Risks Report 2021. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf

20. Springer Nature Group. Sustainable business summary. URL: https://sustainablebusiness.springernature.com/2020/

Skorobogatova N. Ye., PhD.,
Assosiate Proffesor of Department of International Economics,
National Technical University of Ukraine
"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
nskorobogatova@ukr.net

CHANGING THE MODEL OF BUSINESS ORGANIZATION BASED ON A BALANCED APPROACH IN NEXT NORMALITY

Summary. *The article examines the influence of environmental factors on the formation of a model of balanced business development. The importance of innovative technologies for the sustainability of the business environment is analysed. It is proposed to change the model of business organization considering the provisions of the concept of sustainable development.*

Key words: *business organization, sustainable development, balanced approach, uncertainty, innovations.*

Федотова Т. А., к.е.н, доцент,
доцент кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
fedotova@donnuet.edu.ua

КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Анотація. Розглядаються основні підходи до концепції сталого розвитку у рамках національної економіки, розкритий зміст соціальної інфраструктури, описані її функції та особливості, як важливої частини однієї з цілей стратегії соціально-економічного розвитку національної економіки.

Ключові слова: сталий розвиток, національна економіка, соціальна інфраструктура, економічне зростання.

Актуальність. На сучасному етапі розвитку під стійким розвитком мається на увазі гармонійний розвиток всіх підсистем національної економіки - економічна, соціальна і екологічна - зі спрямування на задоволення потреб сьогоднішнього і майбутнього поколінь. Основна мета стійкого розвитку полягає в активізації економічного зростання національної економіки, задоволенні основних потреб населення, зміцнення і збереження ресурсної та інфраструктурної складових. Ефективність стійкого розвитку підтверджує значущість соціальної інфраструктури, адже розвиток будь-якої національної економіки, її конкурентоспроможність можливі лише за умови організації в ній належного громадського простору.

Постановка задачі (мета). Метою даної статті є доведення значущості соціальної інфраструктури в сталому розвитку національної економіки.

Результати. Термін "інфраструктура" з'явився в економічній літературі наприкінці 40-х років XX століття для позначення комплексу галузей господарства, обслуговуючих промислове і сільськогосподарське виробництво. При загальному підході термін